

אין עוד מלבדו

עוד יחיד ומיוחד

בית שלמה

פרפראות בדרך מוסר על פרשת השבוע

יוצא לאור ע"י עמותת "משנה שלמה" כל הזכויות שמורות

יום כיפור
תש"פ
גליון 180

נא לשמור על
קדושת הגליון

נא לא לעיין בו בשעת
התפילה וקריאת התורה

בס"ד

לעילוי נשמת

מורי ורבי יצחק ב"ר יעקב י"ג
הרה"ק רבי חיים אבישלום ב"ר עזרא
מירא אב"ר ר' ח'ד שלום ב"ר שלמה רב
הגאון רבי ישראל ליפשיץ ב"ר גוליה
הרה"ק רבי יצחק דוד בידרמן ב"ר
משה מלעלוב
הגה"ק רבי אברהם ב"ר יחיאל מיכל
הגה"ק רבי יואל הלפרין ב"ר יצחק
אייזיק מאוסטראה
המבונה בעל שם
נפתלי בן יעקב משבטי י"ה
הרה"ק רבי אריה לייב הסבא ב"ר ברוך
הרה"ק רבי מרדכי ב"ר דוד מטאלנא
זולמן בן יעקב
הרה"ק רבי נתן ב"ר מרדכי מלעבוויטש
הרה"ק רבי אלעזר ניסן ב"ר משה
הרה"ק רבי ח'ד הלוי ב"ר שמאל

לקבלת גליון זה למייל שלהו בקשה ל-MISHNA.SHLEMA@gmail.com | לתרומות והקדשות ולהפצה 052-580-2345

"כי ביום הזה יכפר עליכם לטהר אתכם מכל חטאתיכם לפני ה' תטהרו"

וכן מובא ברמב"ם הלכות תשובה (פרק א' הלכה ח') "בזמן שאין בית המקדש קיים, ואין לנו מזבח כפרה, אין שם אלא תשובה. התשובה מכפרת על כל העבירות אפילו רשע כל ימיו, ועשה תשובה באחרונה, אין מוכיחין לו שם רשעו, שנאמר "ורשעת הרשע לא ייכשל בה, ביום שובו מרשעו (יחזקאל ל"ג, י"ב) ועיצומו של יום הכיפורים מכפר לשבים, שנאמר "כי ביום הזה יכפר עליכם" (ויקרא טז, ט"ז)

ניתן לפרש בס"ד פסוק זה בדרך הבאה ולומר כי יש לפסוק את הפסוק כך כי ביום הזה יכפר – כלומר הקב"ה נתן לנו יום אחד בשנה המסוגל לנקות אותנו מכל החטאים והעוונות שעשינו בחינת מקווה ישראל ה' שכידוע עיצומו של יום מכפר ומטהר כמו המקווה אך – עליכם לטהר אתכם – מכל חטאתיכם כלומר שכמו שבמקווה אין אדם יכול לטבול ושרץ בידו כך אין אדם יכול להיכנס ליום הכיפורים אם עברות בידו ולכן עליו לזרוק את כל המעשים הרעים שהוא עושה ולעשות עליהם תשובה ולקבל על עצמו כי לא ישוב עוד לעשותם שכן האומר אחטא ואשוב אחטא ואשוב אין מספיק בידו לעשות תשובה ואז ...

"שובה ישראל עד ה' אלקיך כי כשלת בעונך – קחו עמכם דברים ושובו אל ה' אמרו אליו כל תשא עון וקח טוב וגשלתם פרים שפתינו" (הושע י"ד, ב'-ג')

תעשה תשובה אתה בעצמך בחינת שובה יחיד ואח"כ קחו עמכם דברים בלשון רבים ואח"כ תתחיל לדבר עם אחרים שיעשו תשובה וכך תצליחו להגיע ביחד לבחינת ושובו אל ה' כולם יחד וכן כותב בעל ספר חרדים ז"ע ש"ע"י זה שהאדם עושה תשובה בעצמו הוא גורם לכך שגם לאחרים יהיה ערעור תשובה מכך (סו"א)

את הפס' הנ"ל אנחנו קוראים בהפטרות של שבת תשובה וידועה שאלת המפרשים מדוע מתחיל בלשון יחיד שובה ואח"כ עובר ללשון רבים שובו ובס"ד נוסף נופך מדילנו עפ"י דברי החזון איש ז"ע שכתב כי אין האדם יכול להחזיר בתשובה אחרים כל זמן שלא השלים את עצמו במעשה התשובה ואל זה מדבר הנביא ואומר לאדם קודם

כל נדרי ואסרי

לקב"ה כי נישר אורחותינו וניטיב דרכנו ולא נשוב עוד לכסלה וכדי שנוכור את הערך של ההבטחות שהאדם מוציא בפיו אנו אומרים את תפילת כל נדרי להזכיר לאדם כי ישנו הציווי של לא יחל דברו דהיינו תתכוון למה שאתה מוציא מפיו ואל תהיה בחינת אחד בפה ואחד בלב אלא כשתזכור את ערך משמעות המילים אשר אתה מוציא בפיו תקבל החלטות אמיתיות לגבי העתיד ואל תפזר סתם הבטחות בלי שאתה מתכוון אליהם כלל והקב"ה יעזור שמה שתקבל על עצמך באמת תצליח להתמיד בו כי הבא להיטהר מסייעין בידו וכן הדברים אמורים לגבי הבטחות שאדם נתן לחברו שגם עליהם צריך לעשות תשובה ביום הכיפורים

כבר התקבלה תפילה זו בכל תפוצות ישראל להיות היא הפותחת את תפילות היום הקדוש ונשאלת השאלה מה המיוחד בעניין הנדרים והשבועות שעליהם מדברת תפילה זו שבהם בחרו רבותינו ז"ל שאיתה פותחים כל בית ישראל בכל מקום שהם את יום הכיפורים ונ"ל לענ"ד את העניין עפ"י הדברים הידועים במסכת נידה (ל' ע"ב) ששם נכתב כי בצאת האדם לאוויר העולם משביע אותו המלאך וכך נכתב "ומה היא השבועה שמשביעין אותו תהי צדיק ואל תהי רשע" לאור האמור ניתן להסביר כי את השבועה הזו אשר נשבענו ביום צאתנו לאוויר העולם היא השבועה אשר אנו צריכים לזכור בפתחת היום הקדוש בזמן בו אנו מתפללים את תפילת כל נדרי בזמן שאנו עורכים חשבון נפש ועושים תשובה על מעשינו ניתן אל לבנו לברוק איפה אנו ביחס לאותה שבועה שנשבענו אז כדי שע"י תזכורת זו נתעורר ביתר שאת לשוב בתשובה שלמה לפני בורא עולם.

עניין האכילה בערב יום כיפור יומא פ"א: "רחמי היא בר רב מדיפתי ועניתם את נפשותיכם בתשעה וכי בתשעה מתענין והלא בעשור מתענין אלא לומר לך כל האוכל

בכל מאכל שאדם אוכל מגולגלת נשמה וע"י ברכת האדם על המאכל אותה נשמה באה על תיקונה וממשיכה הלאה לשלב הבא בתיקון שלה יוצא שכאשר אנו אוכלים הרבה דברים ומברכים עליהם בתחילה אנו

ושותה בתשיעי מעלה עליו הכתוב כאילו התענה תשיעי ועשירי" וכותב רש"י במקום "והכי משמע קרא ועניתם בתשעה כלומר התקן עצמך בתשעה שתוכל להתענות בעשרה" רבים הם הסיבות שניתנו לציווי האכילה המרובה בערב יום כיפור ובס"ד נוסף טעם נוסף ידוע כי

עושים תיקון להרבה נשמות בערב היום הקדוש ואז האדם זוכה שאותה נשמה שבאה על תיקונה ע"י האכילה מליצה עליו טוב ביום הדין שייכתב לחיים טובים ארוכים ולשלום וזהו מה שנרמז בדברי רש"י הקדוש התקן

עצמך בתשיעי היינו תעשה הרבה תיקוני נשמות ע"י האכילה ביום התשיעי כדי שהצום והתשובה שלך יתקבלו ביום העשירי ע"י שכל אותם נשמות מתקונות ימליצו טוב בערך ביום העשירי

קבעת עיתים לתורה היום???

מעכשיו ניתן לעשות זאת בקלות ע"י לימוד שתי משניות ליום מבית משנה שלמה (עפ"י הסדר העולמי)

לקבלת המשנה היומית למייל או לוחצאפ

ניתן לשלוח מייל לכתובת MISHNA.SHLEMA@GMAIL.COM או לשלוח הודעה לנייד 052-5802345 או 053-4287288

הלימוד ליום י' תשרי תש"פ - מסכת אבות פרק ו משניות ט- י

אָמַר רַבִּי יוֹסֵי בֶן קִיסְמָא: פֻּעַם אַחַת הָיִיתִי מֵהַלֵּךְ בְּדֶרֶךְ, וַפָּגַע בִּי אִדָּם אֶחָד, וְנָתַן לִי שְׁלוֹם וְהִתְחַרְתִּי לוֹ שְׁלוֹם לפי שרבי יוסי בן קיסמא היה שקוע בלימוד ולא שם לב לאדם שפגש, לכן אותו האיש אמר ראשון שלום. **אָמַר לִי: רַבִּי, מֵאֵיזֶה מְקוֹם אַתָּה** שאל זאת כדי לדעת את ערכו של רבי יוסי, שכן לפי מקום מגוריו של האדם ניתן לדעת מי האדם עצמו **אָמַרְתִּי לוֹ: מַעִיר גְּדוֹלָה שֶׁל חֲכָמִים וְשֶׁל סוֹפְרִים אֲנִי** שבה הרבנים מנהיגים את הציבור. **אָמַר לִי: רַבִּי, רְצוּנְךָ שֶׁתִּדְוֹר עִמָּנוּ בְּמִקְוָמֵנוּ** ותהיה הרב שלנו **וְאֲנִי אֶתֵּן לְךָ אֶלֶף אֲלָפִים דִּינָי זָהָב, וְאֲבָנִים טוֹבוֹת וּמְרַגְלִיּוֹת. אָמַרְתִּי לוֹ: בְּנִי, אֲפִילוּ... אִם אַתָּה נוֹתֵן לִי כָּל כֶּסֶף וְזָהָב, וְאֲבָנִים טוֹבוֹת וּמְרַגְלִיּוֹת שֶׁבְעוֹלָם, אֲיֵנִי דָר גַּר אֶלָּא בְּמִקְוֵם תּוֹרָה** במקום שיש בו תורה, ולתושבים יש ריאת שמים, ולמה אני עושה זאת **לְפִי שֶׁבִשְׁעַת פְּטִירְתּוֹ שֶׁל אִדָּם אֵין מְלִיץ לוֹ לְאָדָם, לֹא כֶּסֶף וְלֹא זָהָב וְלֹא אֲבָנִים טוֹבוֹת וּמְרַגְלִיּוֹת, אֶלָּא תּוֹרָה וּמַעֲשִׂים טוֹבִים בְּלִבָּד, שֶׁנֶּאֱמַר (משלי ו, כב) "בְּהִתְהַלֵּכְךָ בְּעוֹלָם הַזֶּה תִּתְּנָה אֶתְךָ תִּדְרִיךְ אוֹתְךָ לִלְכַת בְּדֶרֶךְ הַיִּשָּׁר, בְּשִׁכְבְּךָ כִּשְׁתִּשְׁכַּב בִּקְבֹר תִּשְׁמַר עֲלֶיךָ מִפְּנֵי הַרִימָה וְהַתּוֹלָעָה, וְהִקְיָצוֹת הִיא תְּשִׁיחֶךָ"** בתחיית המתים יתגלו לך כל סודות התורה. **"בְּהִתְהַלֵּכְךָ תִּתְּנָה אֶתְךָ" בְּעוֹלָם הַזֶּה, "בְּשִׁכְבְּךָ תִּשְׁמַר עֲלֶיךָ" בְּקִבְרְךָ, "וְהִקְיָצוֹת הִיא תְּשִׁיחֶךָ" הַגָּאֵל. וְלִכֵּן כָּל הַכֶּסֶף שֶׁתִּיתֵן לִי אֵינוֹ חָשׁוּב אֲצַלִּי, כִּי אִם קִיּוֹם הַתּוֹרָה וּמַעֲשׂוֹת, וְכֵן כְּתוּב בְּסִפְרֵי תַלְמִידִים עַל יְדֵי דָוִד מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל: "טוֹב לִי תוֹרַת פִּיךָ, מֵאֲלָפֵי זָהָב וְכֶסֶף" (תהלים קיט, עב) ואת זה אמר דוד המלך שהיה לו כסף ובכל את אמר שהתורה חשובה יותר מכל כסף וזהב, **וְאָמַר (חגי ב, ח) "לִי הַכֶּסֶף וְלִי הַזָּהָב, נָאִם ה' צְבָאוֹת"** והרי הכסף והזהב שייך לקב"ה ואם יחפוף בכך יכול הוא ליתנו לגם בעיר שאני גר בה עכשיו. *רבי יוסי בן קיסמא הבין שבאותו מקום לא מחפשים רב אמיתי אלא מישהו שיכשיר להם את מעשיהם המקולקלים ולכן ענה את שענה**

מִשְׁנֵה י - חֲמִשָּׁה קִנְיָנִים קָנָה הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּעוֹלָמֵנוּ חמישה דברים אוהב קב"ה באופן מיוחד ונקראים קניינים כמו שאדם קונה חפץ שאוהב בכסף רב, **וְאֵלוֹ הֵן: תּוֹרָה קִנְיָן אֶחָד, שְׁמִים וְאֶרֶץ קִנְיָן אֶחָד, אֲבָרָה קִנְיָן אֶחָד, יִשְׂרָאֵל קִנְיָן אֶחָד, בֵּית הַמִּקְדָּשׁ קִנְיָן אֶחָד. תּוֹרָה קִנְיָן אֶחָד מִנּוּן** מהיכן למדים שהתורה נקראת קניינו של הקב"ה, **דְּכָתִיב (משלי ח, כב) "ה' קִנְיָן רֵאשִׁית דְּרָבּוֹ, קִדְּם מִפְּעִלּוֹ מֵאֵז"** כך אומרת התורה שהיתה קיימת עוד בטרם נברא העולם. **שְׁמִים וְאֶרֶץ קִנְיָן אֶחָד מִנּוּן, שֶׁנֶּאֱמַר (ישעיה סו, א) "כֹּה אָמַר ה' הַשְּׁמַיִם פָּסָאִי וְהָאָרֶץ הִדְם רְגִלִי, אִי זֶה בֵּית אֲשֶׁר תִּבְנֶנּוּ לִי וְאִי זֶה מְקוֹם מְנוּחָתִי"** ומכאן למדים שהשמים והארץ הם דברים חשובים לקב"ה שברא בהם שהיה הכסא שלו והודים לרגליו, **וְאָמַר (תהלים קד, כז) "מֶה רַבּוֹ מַעֲשֵׂיךָ ה', כָּל־ם בְּחִכְמָה עֲשִׂיתָ, מִלֵּאָה הָאָרֶץ קִנְיָנְךָ"** ומפסוק זה נלמד שאם הארץ נקראת קניין, השמים שהם יותר חשובים שנבחרו לכסאו של הקב"ה קל וחומר שגם הם קניינו של הקב"ה. **אֲבָרָה קִנְיָן אֶחָד מִנּוּן** מהיכן למדים שאברהם נקרא קניינו של הקב"ה, **דְּכָתִיב (בראשית יד, יט) "וַיִּבְרָכֵהוּ וַיֹּאמֶר, בְּרוּךְ אַבְרָם לְאֵל עֲלֵיוֹן קָנָה שְׁמִים וְאֶרֶץ"** פסוק זה מדבר בשבחיו של אברהם, שבשבילו נברא העולם, כמו שכתוב **"וְאֵלֵה תוֹלְדוֹת הַשְּׁמַיִם וְהָאָרֶץ בְּחִבְרָאִים אֵל תִּקְרָא בְּחִבְרָאִים, אֵלֵהוּ שֶׁנִּבְרָאוּ בְּשִׁבְלֵי אַבְרָהָם. וְיִשְׂרָאֵל קִנְיָן אֶחָד מִנּוּן** מהיכן למדים ששם ישראל הם קניינו של הקב"ה, **דְּכָתִיב (שמות טו, טז) "עַד יַעֲבֹר עִמָּךְ ה', עַד יַעֲבֹר עִם זֶה קִנְיָתְךָ"** הוכחה שישראל קניין של הקב"ה, **וְאָמַר (תהלים טו, ג) "לְקַדְוִשִׁים אֲשֶׁר בְּאָרֶץ הַמָּה, וְאֲדִיגִי כָּל חֲפְצֵי בָם"** פסוק זה בא ללמד שגם כאשר עם ישראל לא עושים רצונו של מקום הם עדיין חביבים אצל הקב"ה, וזאת בזכות האבות הקדושים הקבורים בארץ. **בֵּית הַמִּקְדָּשׁ קִנְיָן אֶחָד מִנּוּן** מהיכן למדים שבית המקדש הוא קניינו של הקב"ה, **שֶׁנֶּאֱמַר (שמות טו, יז) "מִקְדָּשׁ אֲדִיגִי כוֹנֵנִי יְדִידְךָ"** ומה שכתב שהקב"ה ברא את המקדש בשתי ידיים שטאמר יונתן ידיך (שתיים) למדים, שהוא דבר חביב אצל הקב"ה, **וְאָמַר (תהלים עח, נד) "וַיִּבְרָאֵם אֵל גְּבוּל קִדְשׁוֹ, הִרְ זֶה קִנְיָתְךָ יְמִינוּ"** ומכאן נלמד שאף שבית המקדש חרב ושם עדיין הוא נקרא קניין של הקב"ה ומתפללים אנו שהקב"ה יבנה את בית המקדש במהרה בימינו.

משנת הצדיק - הרה"ק רבי שמעון נתן נטע בידרמן זצוק"ל - יום הכיפורים

רבי שמעון נתן נטע נולד לרבי משה מרדכי בידרמן האדמו"ר מלעלוב. רבי שמעון נתן נטע התגורר בבני ברק, בצפת, בקראון הייטס ובבורו פארק. למד בצעירותו בישיבות תומכי תמימים חידושי ה"ר"ם בתל אביב. נישא לבתו של הרב שלמה פריינד, נכדו של הרב סנדר פריינד "הרב מבאבטא". לאחר פטירת אביו הוכתר לאדמו"ר מקרלין-ללוב. בשל המחלוקת עם חסידות קרלין החליט לאחר תקופה שלא לשמש כאדמו"ר של חסידי קרלין, אלא של חסידי לעלוב בלבד. עם זאת, רבים מחסידיויות אחרות שאלו בעצמו וביקשו את ברכתו. בית מדרשו המרכזי היה בבני ברק, בסוף ימיו התגורר רוב ימות הקיץ בצפת, כשהוא שב לקראת חודש תשרי לבני ברק. מסופר שהרבי שנא מחלוקת בכל מאורדו הוא לא יכל לסבול כשהוא ראה או שמע על מחלוקת בין שני יהודים, לפני קרוב לעשור כשהרבי היה בחו"ל פרצה מחלוקת בין כמה חסידים, הרבי התקשר לאחד מחסידיו ובקש ממנו להגיד לאותם אנשים בשמו שיפסיקו את המחלוקת, אותו חסיד אמר לרבי שהם לא יקשיבו לו, אמר לו הרבי תגיד להם שאו שהם משלימים או שאני סוגר את הבית כנסת על מנעול ומפסיק להיות הרבי שלכם. סיפור נוסף על האדמו"ר זצ"ל - הרבי היה מתגורר חלק גדול מהשנה בצפת - עקב האסטמה - בתקופה האחרונה הרבי נסע יחד עם יהודי בשם אברהם לגבול לבנון - שם הסתובב דבוק במחשבותיו במשך כמה שעות (החייילים שאלו מי זה - וענו להם שזה האדמו"ר מלעלוב) סיפור זה קרה שלושה פעמים - בכל פעם התברר בבוקר שהחיובאללה ניסה לפגוע בחיילי צה"ל וברוך השם זממם לא הצליח. עוד מסופר שעורך דין ידוע בבני ברק שראייתו הלכה ונחלשה, הרופאים אמרו לו שתוך כמה חודשים הוא יהיה עיוור ואין מה לעשות, הרבי אמר לו לבוא איתו לפולין בו' שבט (הרבי נהג לערוך נטיעה פעם בשנה לקברי אבותיו) אותו עורך דין הגיע ומייד לאחר שחזר לארץ חזרה אליו ראייתו באורח פלא, סיפור נוסף על איש אחד שלא היו לו ילדים שנים הרופאים התייאשו ואמרו שחבל על הזמן ולא יהיה להם ילדים, כשהרבי שמע זאת הוא אמר, "לרופאים ניתנה הרשות לרפאות אבל לא לייאש - הרבי אמר לו שיפסיקו את כל הטיפולים והוא מבטיח להם בן תוך שנה" - וכך היה. סיפר הגבאי שראה אותו פעם אחרונה לפני שנפטר - שלראשונה בחייו אחרי שקרא הרבי קריאת שמע לא הכין לעצמו נטילת ידיים למחרת. הרבי זצ"ל הקפיד מאד שלא ידברו בומן התפילה בבית הכנסת ואף היה גוער במי שלא שמר על הוראה זו. בליל יום הכיפורים תש"ע חש ברע ולאחר תפילת ערבית נכנס לחדרו שם נפטר. במוצאי יום הכיפורים נקבר במעמד רבנות בבית העלמין הר הזיתים.

דובב שפתי ישנים - ליקוטים מספרים שפחות מוכרים

שארית מנחם - הרה"ק רבי מנחם מנדל ב"ר ישראל הגר מוויניצא זצוק"ל ז"ע

בגמרא יומא (נ"ג ע"ב) איתא הכהן הגדול היה מתפלל יהי רצון מלפניך וכו' שתהא שנה זו גשומה וכו' ולא יהיו עמך ישראל צריכים לפרנסה זה מזה ולא תכנס לפניך תפילת עוברי דרכים. י"ל בכוונת הכהן גדול שלא תיכנס לפניך תפילת עוברי דרכים, דקאי על המקטריגים שרוצים להעביר דרך תשובה מישראל בשעה שהעולם צריכין לגשמים, גשמיים ושע"ז לא יהיה להם התעוררות לתשובה, וש"א גם ולא יהיו עמך ישראל צריכים לפרנסה זה מזה, שיהיה להם השפעות לטובות והרחבה, ומתוך כך יתעוררו לתשובה, וכדפי' בצמח צדיק (פר' יתרו) אך טוב והסד ירדפוני, פי שאני נרדף מהשפעת החסדים מדאגה האם אין זה לשלם לי גמולי בעולם הזה רח"ל

תפילת נעילה - מסיימים סאגרת שמע ישראל וגו' קבלת עול מלכות שמים. ואח"כ תיכף ומיד עושים הכנה למצוות החג כמבואר בשו"ע (א"ח סי' תרכ"ד בשם המהרי"ל) וזה שנרמז בקרא (שמות ל"ג ה') רגע אחד אעלה בקרבך וכיליתך היינו רגע "אחד" של קבלת אחדותו יתב' בשמע ישראל ה' אלוקינו ה' אחד ואח"כ תיכף אעלה ר"ת א'תרוג ל'ולב ה'יס ע'רבה מצוות החג ואח"כ וכיליתך מלשון כלתה נפשי והיינו בשמיני עצרת בזמן יהודא שלים

סגולה לפרנסה - הודאה לקב"ה על מה שניתן לו

איתא ברברכות (לב א'): ("לעולם יסדר אדם שבווה של מקום ואחר כך יתפלל" וניתן לפרש מימרא זו גם בכך שכאשר אדם בא לבקש מהקב"ה דברים הנצרכים לו קודם ייתן תודה וישבח את הקב"ה על מה שיש לו ורק אח"כ יבקש שהקב"ה יוסיף לו עוד כהנה וכהנה ובפרט ביום הכיפורים כאשר האדם מבקש על צרכיו הפרטיים יזכור גם לתת שבח והודיה לה' יתברך על מה שיש לו ואח"כ יבקש שבורא כל עלמין יוסיף וייתן לו ברוחניות ובגשמיות לו ולביתו ולכל בית ישראל על מנת שנוכח לעבוד אותו יתברך ביתר שאת מתוך הרווחה בכל מכל כל